

त्रयोदशः पाठः

चतुर्थी-विभक्ति-प्रयोगः - (चतुर्थी विभक्ति वपरहार)

पश्यतु, उच्चैः पठतुः - देख, बड़घाँरेरे पढ़ ।

कृषकः

ग्राममुख्यः

ग्राममुख्यः कृषकाय धनं ददाति ।

छात्रा

शिक्षिका

छात्रा शिक्षिकायै पुष्पं ददाति ।

पत्रवाहकः

गृहिणी

पत्रवाहकः गृहिण्यै पत्रं ददाति ।

सामर्थ - ग्राममुख्य - गाँ मुख्या, पढ़ बाहक - री वहनकारा (डाकवाला)।

उच्चैः पठतु जानातु च :- ବଡ଼ ପାଠିକର ପଢ଼ ଓ ଜାଣ ।

- धनिकः मित्राय उपायनं ददाति ।
- पिता पुत्राय चन्द्रं दर्शयति ।
- छात्रः पाठाय पुस्तकम् आनयति ।
- साधुः दरिद्राय धनं वितरति ।
- युवकः वृद्धायै वस्त्रं ददाति ।
- जननी कन्यायै छत्रं ददाति ।
- चिकित्सकः आतुराय औषधं ददाति ।
- अग्रजः अनुजायै क्रीडनकं यच्छति ।
- पितामहः जनन्यै आभूषणं यच्छति ।
- वृद्धः युवकाय आशिषं यच्छति ।
- गुरुः शिष्याय उपदेशं यच्छति ।
- शिष्यः गुरवे प्रणामं निवेदयति ।

उच्चैः पठतु - अवधेयम् (ମନରଖ)

प्रथमाविभक्तिः

एकवचनम्

युवकः

वैज्ञानिकः

कविः

मुनिः

बन्धुः

गुरुः

कर्त्ता

एकवचनम्

युवकाय

वैज्ञानिकाय

कवये

मुनये

बन्धवे

गुरवे

कर्त्रे

चतुर्थीविभक्तिः

द्विवचनम्

युवकाभ्याम्

वैज्ञानिकाभ्याम्

कविभ्याम्

मुनिभ्याम्

बन्धुभ्याम्

गुरुभ्याम्

कर्तृभ्याम्

बहुवचनम्

युवकेभ्यः

वैज्ञानिकेभ्यः

कविभ्यः

मुनिभ्यः

बन्धुभ्यः

गुरुभ्यः

कर्तृभ्यः

अभियन्ता	अभियन्त्रे	अभियन्तृभ्याम्	अभियन्तृभ्यः
भूमिः	भूमये / भूम्यै	भूमिभ्याम्	भूमिभ्यः
सन्ततिः	सन्ततये/सन्तत्यै	सन्ततिभ्याम्	सन्ततिभ्यः
धेनुः	धेनवे / धेन्वै	धेनुभ्याम्	धेनुभ्यः
तनुः	तनवे / तन्वै	तनुभ्याम्	तनुभ्यः
वधूः	वध्वै	वधूभ्याम्	वधूभ्यः
मित्रम्	मित्राय	मित्राभ्याम्	मित्रेभ्यः
दधि	दध्ने	दधिभ्याम्	दधिभ्यः
वस्तु	वस्तुने	वस्तुभ्याम्	वस्तुभ्यः

ଶବ୍ଦାର୍ଥ : ଉପାୟନମ୍ - ଉପହାର ଭେଟି, ବିତରତି - ବାଣ୍ଟୁଛି, ନିବେଦୟତି - ଜଣାଉଛି, କ୍ରୀଡ଼ନକମ୍ - ଖେଳଣା, ପିତାମହଃ - ଜେଜେବାପା, ଆଭୂଷଣମ୍ - ଅଳଙ୍କାର, ଅଭିଯତ୍ତା - ଇଞ୍ଜିନିୟର, ସନ୍ତତିଃ - ପିଲାପିଲି, ତନୁଃ - ଶରୀର, ଭଗିନୀ - ଭଉଣୀ, ଯଚ୍ଛତି - ଦେଉଛି ।

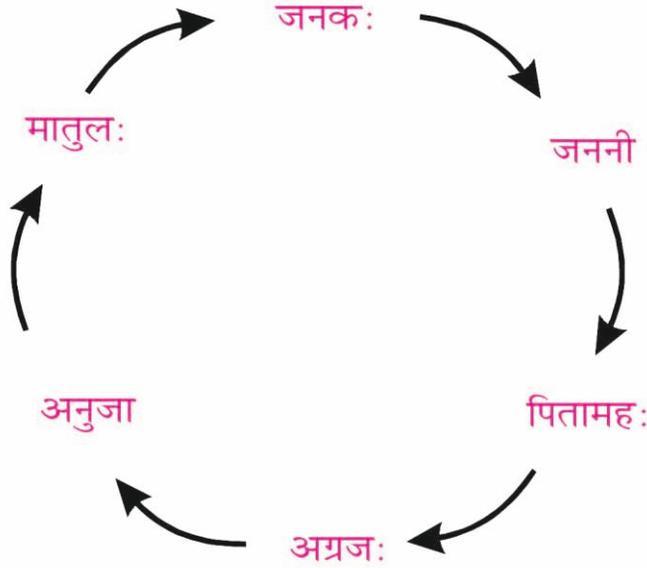
ତୁମପାଇଁ କାମ -

ପଠିତ ବିଷୟରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଶବ୍ଦର ଚତୁର୍ଥୀ ବିଭକ୍ତିଗତ ରୂପ ସୁନ୍ଦର ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖି ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଦେଖାଅ । ଯେଉଁଠି ବୁଝିବା କଷ୍ଟ ହେଉଛି ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପଚାରି ବୁଝ ।

अभ्यास: (थळपाव)

१. उदाहरणं पश्यतु, वाक्यानि लिखतु
ଉଦାହରଣ ଦେଖ ଓ ବାକ୍ୟ ଲେଖ ।

यथा: - जनकः जनन्यै रूप्यकं ददाति ।

जननी

पितामहः.....

अग्रजः

अनुजा

मातुलः

(जनन्यै, पितामहाय, अग्रजाय, अनुजायै, मातुलाय, जनकाय)

२. कोष्ठके स्थितानां शब्दानां साहच्येन शून्यस्थानं पूरयतु ।
(କୋଷ୍ଠକେ ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ସାହାଚ୍ୟରେ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।)
उदाहरणम् -

- ★ जननी बालकेभ्यः अन्नं ददाति । (बालकान्, बालकेभ्यः)
क) पिता _____ वेतनं ददाति । (सेवकेभ्यः, सेवकान्)
ख) राष्ट्रपतिः _____ पुरस्कारं ददाति । (सैनिकेभ्यः, सैनिकान्)
ग) प्रधानशिक्षकः _____ प्रमाणपत्रं ददाति । (छात्रान्, छात्रेभ्यः)
घ) आपणिकः _____ वस्तूनि ददाति । (ग्राहकेभ्यः, ग्राहकान्)

३. रिक्तस्थानं पूरयतु - (ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର) ।

- मुख्यातिथिः प्रतिनिधये उपायनं ददाति ।
- गुरुः _____ आशिषं ददाति ।
- आपणिकः _____ वस्तु ददाति ।

- कृषकः _____ शस्यं ददाति ।
- श्वशुरः _____ कङ्कणानि ददाति ।
- पुत्रः _____ औषधं ददाति ।
- छात्रः _____ प्रणामम् अर्पयति ।

(शिष्याय, ध्वजायै, पित्रे, वधूभ्यः, धेनवे, ग्राहकाय)

४. मातृभाषया अर्थं लिखत । (ମାତୃଭାଷାରେ ଅର୍ଥ ଲେଖ)
वैज्ञानिकेभ्यः, कवये, कर्त्रे, दध्ने, सन्ततये ।
५. संस्कृतेन लिखतु । (ସଂସ୍କୃତରେ ଲେଖ)
ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ, ଯୁବକକୁ, ଗୁରୁଙ୍କୁ, କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ, ମୁନିଙ୍କୁ ।
६. वाक्यानि रचयतु (ବାକ୍ୟ ରଚନା କର)
पित्रे, मित्राय, पितामहाय, कवये, मुनये ।
